

Tillämpningsföreskrifter för avgifter inom vård och omsorg

Innehåll

Tillämpningsföreskrifter för avgifter inom vård och omsorg	2
Bakgrund.....	2
Underlag för beräkning av avgiftsutrymme - inkomstredovisning	2
Beräkning av ditt avgiftsutrymme (betalningsförmåga)	3
Avgiftsberäkning omvårdnadstaxa hemtjänst och servicehus	3
Minimibeloppet (levnadskostnader)	3
Sänkning av minimibelopp.....	3
Höjning av minimibelopp	3
Tillägg av minimibeloppet för fördyrad kost	4
Familjeförhållande	4
Avgifter inom äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård	4
Hemtjänst	4
Hemsjukvård - inskrivna personer i hemsjukvård	5
Hembesök – ej inskrivna personer i hemsjukvård.....	5
Servicehus	5
Särskilt boende	5
Korttidsplats.....	5
Trygghetslarm	5
Dagverksamhet	6
Avlösning.....	6
Boendestöd.....	6
Måltider	6
Reduktion av avgift	6
Betalning	7
Jämkning.....	7
Avgifter inom funktionshinderområdet	7
Avgifter daglig verksamhet LSS	7
Avgifter korttids LSS och stödfamiljer.....	7
Avgifter stödboende och härbärge	7

Tillämpningsföreskrifter för avgifter inom vård och omsorg

Bakgrund

Socialnämnden beslutar om nya taxor och avgifter inför varje år, dessa fastställs sedan i kommunfullmäktige och gäller från och med den 1 januari till och med den 31 december kommande år.

I 8 kap. SoL regleras kommunernas rätt att ta ut avgifter för insatser enligt samma lag. Riksdagen beslutar om vad kommunen maximalt får ta ut i avgift per månad. Detta kallas maxtaxa (högkostnadsskydd). Maxtaxan är knuten till prisbasbeloppet som fastställs av regeringen varje år.

Hur mycket den enskilde får betala styrs också av den enskildes betalningsförmåga. Den enskilde har rätt att begära omräkning och nytt beslut om inkomster eller utgifter ändras på ett sätt som påverkar avgiftsutrymme. Beslut om avgiftsutrymme kan överklagas genom så kallat förvaltningsbesvär.

Underlag för beräkning av avgiftsutrymme - inkomstredovisning

För att beräkna avgiftsutrymme behöver kunden inkomma med en inkomstredovisning, blankett för detta finns på kommunens hemsida. Det första avgiftsbeslutet är alltid beräknat enligt maxtaxa om kunden inte har skickat in inkomstredovisning. Avgiftshandläggaren gör en ny beräkning när kunden har skickat in inkomstredovisningen. Det är frivilligt att lämna inkomstredovisning men om kunden väljer att inte skicka in blanketten betalar kunden per automatik enligt maxtaxa.

Kunden ansvarar själv för att meddela avgiftshandläggaren om förändringar som gäller till exempel inkomst, bostadstillägg, bostadskostnad eller civilstånd. Nytt avgiftsbeslut beräknas från och med den månad styrkta uppgifter om förändring inkommer.

I samband med att ett nytt avgiftsbeslut ska tas inhämtas följande *Inkomster och bidragstyper* och tas med i beräkningen av avgiftsutrymme:

Pensioner	Inkomster av tjänst, ej pensioner	Ej skattepliktig inkomst	Kapitalinkomster	Bidrag
Garantipension	Livränta arbetsskada	Utlandspension	Inkomst av kapital	Bostadstillägg BTP
Tilläggs pension	Livränta yrkesskada	Särskilt pensionstillägg		Särskilt bostadstillägg SBTP
Inkomst pension	Inkomst av lön	Livränta yrkesskada skattefri		Försörjningsstöd
Premiepension	Vård-/omvårdnadsbidrag	Äldreförsörjningsstöd		
Omställnings pension	Sjukpenning			
Efterlevandepension				
Änkepension				
Sjukersättning				
Aktivitet ersättning				

KPA-pension				
Pension Alecta/AMF				

Beräkning av ditt avgiftsutrymme (betalningsförmåga)

Om kunden har skickat in blanketten ”Inkomstredovisning” kan avgiftsutrymme (betalningsförmåga) beräknas. För att räkna ut avgiftsutrymmet utgår avgiftshandläggaren från kundens bruttoinkomst. Därefter görs avdrag för skatt, kostnader för boendet samt levnadskostnader (minimibelopp). Det som blir kvar utgör avgiftsutrymme (betalningsförmåga). Betalningsförmågan jämförs sedan med avgifterna för de insatser kunden beviljats. Observera att det inte tas hänsyn till privata skulder vid beräkning av avgiftsutrymme.

Så här räknas avgiften ut:

- + Bruttoinkomster, inklusive eventuellt bostadstillägg
- Skatt
- Bostadskostnad
- Levnadskostnader (minimibelopp)
- = Betalningsförmåga (avgiftsutrymme)

Den totala avgiften blir aldrig högre än kundens betalningsförmåga, under förutsättning att en riktigt ifylld blankett lämnats in. Om avgifterna överstiger kundens betalningsförmåga så reduceras avgifterna med mellanskillnaden.

Avgiftsberäkning omvårdnadstaxa hemtjänst och servicehus

Omvårdnadsavgiften bestäms enligt en timrelaterad omvårdnadstaxa.

Avgiften sätts i förhållande till den servicetid kunden har och är uppdelad i två nivåer.

Dels en timtaxa för de första 6,5 timmarna per månad och dels en avgift enligt taket för maxtaxan (detta belopp är lika med det lagstadgade högkostnadsskyddet) för alla som har behov av stöd om 6,5 timmar eller mer. Den tillämpade omvårdnadstaxan innebär att avgiften jämkas automatiskt och sätts i förhållande till betalningsförmågan och insatsens omfattning.

Minimibeloppet (levnadskostnader)

Den summa pengar var och en anses behöva för att klara sin vardag kallas minimibelopp.

Minimibeloppet ska täcka kostnader för bland annat livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

Sänkning av minimibelopp

I särskilt boende med helinackordering sker en sänkning av minimibeloppet för de kunder där el och tv-abonnemang ingår i hyran, 300 kr/mån för el och 95 kr/mån för tv-abonnemang. För parboende/medboende minskas minimibeloppet för el och tv med hälften/person.

Höjning av minimibelopp

Till detta minimibelopp kan ett individuellt tillägg läggas till om den enskilde har fördyrade levnadsomkostnader. Dessa kostnader ska vara varaktiga och vara minst 400 kronor per månad.

Individuellt tillägg av minimibeloppet kan ges av exempelvis följande orsaker:

- Kostnader för god man eller förvaltare

Tillägg av minimibeloppet för fördyrad kost

För personer i kommunens särskilda boendeformer med permanent boende enligt helinackorderingsprincipen ska ett generellt tillägg till förbehållsbeloppet göras med mellanskillnaden mellan kundens måltidsabonnemangs kostnad och det belopp som ingår i livsmedelsposten i minimibeloppet i konsumentverkets referensvärden.

Tillägg görs även för följande baserat på Konsumentverkets referensvärde:

Per portion vid beslut om matdistribution i ordinärt boende

Per portion för måltider på servicehus

Per dygn för måltider på korttidsplatser

Inga tillägg görs för måltider på dagverksamheter.

Familjeförhållande

För makar/registerade partners i ordinärt boende, servicehus, äldreboende med helinackordering räknas den sammanlagda inkomsten delat med två, oavsett om den ene eller båda får hjälp. Hyran delas mellan makar.

För makar (om en bor hemma och en bor i särskilt boende med helinackordering), räknas det lägsta beloppet av antagligen den egna inkomsten eller makarnas gemensamma inkomst delat med två, som ska användas för var och en av makarna.

För makar där båda bor i varsin lägenhet på äldreboende med helinackordering beräknas inkomsten såsom ensamstående.

För sambor beräknas inkomsten var för sig, då det inte finns någon lagstadgad underhållsskyldighet dem emellan. Hyran delas som sammanboende.

För övriga sammanboende, föräldrar med vuxet barn räknas som ensamstående. Detsamma gäller vuxna syskonpar. Hyran delas lika mellan dem som bor ihop.

För parboende/medboende/sammanboende betalas avgiften för förbrukningsvaror *1,5 och inte *2 (dubbelt).

Avgiftsbeslut

När kunden har blivit beviljad avgiftsbelagda insatser skickar avgiftshandläggaren ett avgiftsbeslut. Avgiftsbeslutet visar avgiften per månad för beviljade insatser. Fakturan kommer månadsvis i efterskott och kan komma att skilja sig från avgiftsbeslutet eftersom debiteras sker i efterhand.

Avgifter inom äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård

Hemtjänst

Avgiften för hemtjänsten är beroende av omfattningen på beviljade insatser.

Kunden betalar för utförd tid månadsvis i efterskott enligt följande nivåer:

Hemtjänst upp till 6,5 timmar debiteras enligt timtaxa.

Hemtjänst över 6,5 timmar debiteras enligt maxtaxa.

Detta kan medföra att kunden betalar samma avgift för olika månader trots att kunden fått olika antal insatser utfört, om dessa är inom samma avgiftsnivå. Makar eller sambor som båda får stöd från hemtjänsten ska betala avgift var för sig.

Kunder som beviljas hemleverans av färdiglagad mat bestämmer själv antalet portioner per vecka. På avgiftsbeslutet är alltid denna insats 30 st/månad, kunden debiteras i efterskott för de antal portioner denne beställt. Avgift för måltider ingår inte i maxtaxan.

Avgifter som ej ingår i maxtaxa:

- Avgift för uteblivet/ej avbokad besök senast kl. 12.00 dagen innan

Hemsjukvård - inskrivna personer i hemsjukvård

Avgifter som ingår i maxtaxa:

- Hemsjukvård månadsavgift

Avgifter som ej ingår i maxtaxa:

- Avgift för uteblivet/ej avbokad besök senast kl. 12.00 dagen innan

Hembesök – ej inskrivna personer i hemsjukvård

Avgifter som ingår i maxtaxa:

- Hembesök av sjuksköterska, arbetsterapeut, fysioterapeut, undersköterska och rehabassistent.

Avgifter som ej ingår i maxtaxa:

- Intyg från arbetsterapeut eller fysioterapeut
- Avgift för uteblivet/ej avbokad besök senast kl. 12.00 dagen innan

Servicehus

Bor kunden på servicehus och är beviljad hemtjänst betalar kunden för beviljade insatser per månad enligt samma taxa som för hemtjänst. Om kunden har biståndsbeslut på färdiglagad mat betalar kunden per portion.

Särskilt boende

Vid beviljat särskilt boende i form av äldreboende betalar kunden omvårdnadsavgift, måltidsavgift och avgift för förbrukningsvaror varje månad. För boende på äldreboende ingår kostnad för trygghetsskapande teknik i omvårdnadsavgiften.

Som hyresgäst på ett äldreboende betalas hyra enligt hyreskontrakt från hyresvärd. Hyror handläggs inte av biståndshandläggare eller avgiftshandläggare utan av hyresvärd.

Korttidsplats

På korttidsplatserna betalar kunden en dygnsavgift för omvårdnad, måltider och förbrukningsvaror för de dagar kunden vistas på korttidsplats.

Trygghetslarm

Avgift för abonnemang av trygghetslarm är **250 kronor per månad**.

Trygghetslarm debiteras per person i hushållet.

Avgift för borttappad/extra larmknapp debiteras som engångsavgift och ingår ej i maxtaxa.

För installationen av trygghetslarmet tillkommer en engångsavgift för hushållet, denna ingår ej i maxtaxan.

Dagverksamhet

Avgiften för lunch och fika på dagverksamhet Strået och Kontakten debiteras per dag. Avgiften ingår ej i maxtaxan. Resor till och från dagverksamheterna är kostnadsfria för kunden.

Avlösning

Avlösning i hemmet innebär stöd som möjliggör att anhörig kan vila, uträtta ärenden eller genomföra aktiviteter tillsammans med annan familjemedlem. Stödet kan ges vid enstaka tillfällen eller mer kontinuerligt. Avlösarservice ska inte beviljas om den enskilde har annat beviljat stöd som innebär att den anhörige har möjlighet att komma ifrån under en skälig sammanhängande tidsperiod. Avlösning upp till tio timmar per månad är kostnadsfritt. Vid redan beviljat stöd i form av växelvistelse begränsas tiden för den kostnadsfria avlösningen med 2 timmar per vecka.

Boendestöd

För boendestöd är insatserna helt kostnadsfria.

Måltider

Priset per portion mat som beställs via matdistribution och lunch vid kommunens dagcentraler, med beviljat bistånd debiteras per portion.

Avgift för måltidsabonnemang på särskilt boende med helinackordering debiteras per månad.

Avgiften för måltidsabonnemang i särskilt boende, debiteras vid dödsfall till och med dagen före dödsfallet.

Avgifterna för kost på korttidsboende/växelvård/ avlastningsplatser debiteras per dygn.

Avgifter för kost ingår ej i maxtaxan.

Reduktion av avgift

Reduktion av avgifter vid frånvaro som exempelvis sjukhusvistelse gäller för samtliga månadsavgifter enligt 1/30:

- Måltidsabonnemang
- Omvårdnadsavgift
- Trygghetslarm
- Förbrukningsvaror
- Hemsjukvård

En karensdag gäller för samtliga reduceringar av avgifter.

Enhetscheferna i verksamheterna ansvarar för att frånvaron rapporteras enligt gällande rutin.

Inom ordinärt boende och servicehus betalar kunden omvårdnadsavgift baserad på faktisk utförd tid, dock reduceras månadsavgifterna enligt ovan.

Betalning

Är månadsavgiften lägre än 90 kronor sänds ingen faktura ut den månaden. Kunden faktureras då den sammanlagda avgiften uppgår till minst 90 kronor. Understiger avgiften 90 kronor under en tolv månadersperiod görs ingen debitering. All debitering sker i efterskott.

Hyror betalas per månad i efterskott. In och utflyttningsmånad debiteras per dag i efterskott.

Information om bostadstillägg finns på Pensionsmyndighetens webbplats.

Jämkning

Jämkning för dubbelbosättning beräknas enligt gällande regler enligt norm för försörjningsstöd.

Avgifter inom funktionshinderområdet

Avgifter daglig verksamhet LSS

Lunch debiteras per styck i efterskott enligt samma kostnad som för matlådor och lunch vid kommunens dagcentraler.

Avgifter korttids LSS och stödfamiljer

Måltider på korttids LSS och hos stödfamiljer debiteras per måltid för frukost, lunch, mellanmål, middag alternativt för samtliga (heldag) i efterskott. Avgifterna skiljer sig åt för barn och ungdomar som är under 16 år respektive 16 år och över.

Avgifter stödboende och härbärke

Avgifterna för Vasavägens stödboende och härbärke debiteras per dygn i efterskott.